نگرش‌های اعضای هیات‌علمی نسبت به آموزش بین‌حرفه‌ای در حرفه‌های سلامت: ارزیابی و برنامه‌ریزی درسی

نویسندگان: ماریا ظهیری، بنفشه اسمعیل زاده، آزاده عازمیان، بتول امیری، علیرضا دریایی

دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه:
-افزایش پیچیدگی نظام مراقبت سلامت و ضرورت کاهش خطاهای بالینی ناشی از تعاملات ناکافی بین‌رشته‌ای.
آموزش بین‌حرفه‌ای، رویکردی که در آن دانشجویان گروه‌های مختلف علوم پزشکی از یکدیگر، با یکدیگر و درباره یکدیگر می‌آموزند تا کارتیمی و سلامت بیماران را ارتقا بخشند. اساتید بالینی به عنوان الگوهای آموزشی، نقشی تعیین‌کننده در پذیرش و پیاده‌سازی این رویکرد ایفا می‌کنند.

هدف:
تعیین و مقایسه نگرش اساتید بالینی دانشکده‌های پزشکی و پرستاری دانشگاه علوم پزشکی بوشهر نسبت به آموزش بین‌حرفه‌ای بر حسب متغیرهای دموگرافیک.

روش اجرا:
طرح مطالعه: توصیفی–تحلیلی مقطعی (سال ۱۴۰۲).

جامعه و نمونه پژوهش: کلیه اعضای هیئت علمی بالینی دانشکده‌های پزشکی و پرستاری به روش تمام‌شماری؛ شامل ۵۸ نفر شرکت‌کننده نهایی (۴۶ نفر پزشکی و ۱۲ نفر پرستاری با نرخ پاسخ‌دهی ٪۷۱).

ابزار گردآوری داده‌ها: پرسش‌نامه استاندارد ۱۵سؤالی نگرش به آموزش بین‌حرفه‌ای کوران و همکاران ((Curran et al.، بومی‌سازی‌شده توسط سهرابی و همکاران (طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت با پایایی α=۰/۹۲)

تحلیل آماری: تحلیل توصیفی و آزمون‌های استنباطی Independent t-test و Chi-squareدر نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۵.

یافته‌ها :
سطح کلی نگرش: نگرش اساتید بالینی در هر دو دانشکده نسبت به آموزش بین‌حرفه‌ای در حد مثبت و مطلوب ارزیابی شد.

تأثیر جنسیت: در دانشکده پزشکی، میانگین نمره نگرش اعضای هیئت علمی زن (۵۸/۳) به‌طور معناداری بالاتر از اساتید مرد (۵۴/۸) بود (P=0.036)
در دانشکده پرستاری اختلاف معناداری بین دو جنس مشاهده نشد (P>0/05).

سایر متغیرها: بین مرتبه علمی (استادیاری و بالاتر)، سابقه تدریس و گروه آموزشی با نمره نگرش، ارتباط آماری معناداری وجود نداشت (P>0/05).

مقایسه دو دانشکده: میانگین نمره نگرش اساتید پزشکی اندکی بالاتر از پرستاری بود ، اما این تفاوت از نظر آماری معنادار نبود (P>0/05).

بحث و نتیجه‌گیری
بحث:
مثبت بودن نگرش اساتید بوشهر همسو با مطالعات جهانی .Curran et al و .Al-Qahtani et al، نشان‌دهنده بستری آماده برای عبور از آموزش‌های سنتیِ جزیره‌ای است.
نگرش مطلوب‌تر اساتید زن در دانشکده پزشکی ممکن است ناشی از رویکردهای ارتباطی منعطف‌تر و تمایل بیشتر به کارهای تیمی مشارکتی باشد.

نتیجه‌گیری:
اعضای هیئت علمی بالینی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر نگرش مثبت و پذیرش بالایی نسبت به آموزش بین‌حرفه‌ای دارند که پشتوانه مهمی برای اصلاح کوریکولوم آموزشی به شمار می‌رود.

پیشنهادات کاربردی
- تدوین سناریوهای بین‌رشته‌ای در بخش‌های پرتعامل نظیر اورژانس، داخلی و جراحی.
- برگزاری دوره‌های آموزشی و توانمندسازی اساتید با محوریت شایستگی‌های بین‌حرفه‌ای.
- بهره‌گیری از اعضای هیئت علمی با نگرش مثبت‌تر به عنوان مربی و پیشگام در دوره‌های مشترک دانشجویان پزشکی و پرستاری.

مراجع منتخب

- World Health Organization (WHO). (2010). Framework for action on interprofessional education and collaborative practice. World Health Organization. Geneva.
- Curran, V. R., Sharpe, D., & Forristall, J. (2007). Attitudes of health sciences faculty members towards interprofessional teamwork and education. Medical Education, 41(9), 892–896.
- Al-Qahtani, M. F., & Guraya, S. Y. (2016). Measuring the attitudes of healthcare faculty members towards interprofessional education in KSA. Journal of Taibah University Medical Sciences, 11(6), 586–593.